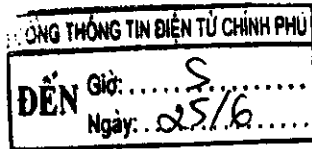

THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 902 /TTg-KTTH

Hà Nội, ngày 24 tháng 6 năm 2015

V/v trả lời chất vấn của Đại biểu
 Quốc hội Hà Minh Huệ

Kính gửi:

- Đại biểu Hà Minh Huệ,
- Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Bình Thuận;
- Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Bình Thuận.

Ngày 25 tháng 5 năm 2015, Văn phòng Quốc hội có Công văn số 20/PC-VPQH gửi đến Thủ tướng Chính phủ chất vấn của Đại biểu Quốc hội Hà Minh Huệ với nội dung như sau:

“Tôi lại một lần nữa nêu câu hỏi chất vấn về việc thương lái Trung Quốc tung hoành mua bán nông sản một cách có tổ chức ở Việt Nam, gây thiệt hại lớn cho người dân, kinh tế Việt Nam, không một cơ quan chức năng nào ra tay ngăn chặn. Trước đây tôi đã chất vấn Bộ trưởng Bộ Công Thương.

Đĩa, lá vải khô, lá điều khô, hoa thanh long, rễ cây hồ tiêu, cau non, cam non... là những thí dụ về những thương vụ công khai, kéo dài hết sức vô lý, báo chí đã phản ánh khá sâu sắc. Vì lợi nhuận trước mắt, người dân có thể làm bất cứ việc gì, thậm chí chặt cây, ngắt hoa, hái quả non... chắc chắn không nghĩ đến hậu quả kinh tế - xã hội.

Đành rằng nước ta đang phát triển nền kinh tế thị trường, nhưng phải có định hướng.

Thủ tướng có tiếng nói quan trọng, rất trọng lượng. Chúng tôi mong muốn Thủ tướng lên tiếng, chỉ đạo đề cảnh báo nguy cơ, ngăn chặn thiệt hại của tình trạng thương lái Trung Quốc thao túng ở Việt Nam. Xin ý kiến của Thủ tướng”

Về vấn đề này, Thủ tướng Chính phủ xin trả lời Đại biểu như sau:

Hoạt động thu mua nông sản, thủy sản, hải sản để chế biến, tiêu thụ trong nước và xuất khẩu là hoạt động thương mại thông thường và được khuyến khích nhằm thúc đẩy tiêu thụ sản phẩm hàng hóa cho người nông dân trong nước. Thời gian qua, các doanh nghiệp nước ngoài đã có đóng góp quan trọng trong việc thu mua, tiêu thụ và xuất khẩu nông sản.

Thương nhân nước ngoài, gồm doanh nghiệp, cá nhân nước ngoài, muốn thực hiện thu mua nông sản tại Việt Nam phải đáp ứng các điều kiện theo quy định của pháp luật. Đối với thương nhân nước ngoài có hiện diện tại Việt Nam là doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài thì phải được Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố cấp Giấy phép kinh doanh hoạt động mua bán hàng hóa; Chi nhánh thương nhân nước ngoài được thực hiện nếu phù hợp nội dung Giấy phép do Bộ

Công Thương cấp; Văn phòng đại diện thương nhân nước ngoài được ký kết hợp đồng mua bán nếu được thương nhân nước ngoài ủy quyền cho từng trường hợp. Đối với thương nhân nước ngoài không có hiện diện tại Việt Nam thì phải được Bộ Công Thương cho phép. Khi hoạt động, thương nhân nước ngoài không được tổ chức mạng lưới thu gom, chỉ được trực tiếp mua hàng hóa của thương nhân Việt Nam để xuất khẩu, trừ trường hợp pháp luật Việt Nam hoặc điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên có quy định khác. Mặt hàng thu mua phải tuân thủ theo đúng quy định của luật pháp Việt Nam.

Tuy nhiên, vẫn còn có hiện tượng một số tổ chức, cá nhân nước ngoài lợi dụng chính sách mở cửa của nước ta, tiến hành hoạt động mua bán nông sản, thủy sản, hải sản mà chưa tuân thủ đầy đủ hoặc thực hiện trái với các quy định của pháp luật.

Trong thời gian qua, Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo cơ quan, địa phương liên quan triển khai thực hiện nhiều giải pháp nhằm kiểm soát, xử lý vấn đề này, trong đó tập trung vào các nhóm giải pháp chính như sau:

1. Rà soát, hoàn thiện khung khổ pháp lý trong lĩnh vực này nhằm bảo đảm hành lang pháp lý đầy đủ, chặt chẽ cho công tác quản lý

Theo đó, Chính phủ đã ban hành các văn bản quy phạm pháp luật quy định về hoạt động mua bán hàng hóa của thương nhân nước ngoài tại Việt Nam, như: Nghị định số 187/2013/NĐ-CP ngày 20 tháng 11 năm 2013 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành Luật Thương mại về hoạt động mua bán hàng hóa quốc tế và các hoạt động đại lý mua, bán, gia công và quá cảnh hàng hóa với nước ngoài; Nghị định số 185/2013/NĐ-CP ngày 15 tháng 11 năm 2013 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong hoạt động thương mại, sản xuất, buôn bán hàng giả, hàng cấm và bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng. Bộ Công Thương đã ban hành nhiều thông tư hướng dẫn cụ thể trong các năm 2012, 2013 và 2014 để quy định chi tiết việc đăng ký quyền xuất khẩu, quyền nhập khẩu của thương nhân nước ngoài không có hiện diện tại Việt Nam.

2. Tiến hành phổ biến, hướng dẫn các địa phương trong cả nước để quán triệt, nắm rõ các quy định quản lý trong lĩnh vực này, qua đó nâng cao năng lực, hiệu quả của công tác quản lý tại địa phương

Bộ Công Thương đã chủ trì, phối hợp với cơ quan, địa phương liên quan tổ chức các hội nghị, tập huấn tại nhiều địa bàn trên cả nước để tuyên truyền, phổ biến pháp luật có liên quan đến hoạt động mua bán hàng hóa của thương nhân nước ngoài tại Việt Nam; đồng thời thường xuyên chỉ đạo, kiểm tra các đơn vị chức năng tại địa phương (các Sở Công Thương, Chi cục Quản lý thị trường) để yêu cầu theo dõi, bám sát tình hình trên địa bàn nhằm có biện pháp phát hiện, xử lý kịp thời.

3. Tổ chức các đoàn công tác đến những địa bàn có xảy ra vụ việc để trực tiếp tìm hiểu, chỉ đạo xử lý

Bộ Công Thương đã tổ chức các đoàn công tác đến Bắc Giang, Lào Cai để kiểm tra công tác thu mua và xuất khẩu vải; đến Thái Nguyên, Tuyên Quang

kiểm tra công tác thu mua chè bần; đến Cà Mau kiểm tra việc thu mua thủy sản; đến Thành phố Hồ Chí Minh kiểm tra tình hình thương nhân nước ngoài lập kho, mở cơ sở bán lẻ trái phép; đến Quảng Ngãi, Bình Định để kiểm tra tình hình sản xuất và tiêu thụ thủy, hải sản; đến Lạng Sơn để nắm bắt tình hình sản xuất và tháo gỡ ùn tắc dưa hấu tại cửa khẩu... Qua đó đã kịp thời xác minh tình hình và có biện pháp chỉ đạo xử lý kịp thời.

4. Tiến hành cung cấp thông tin kịp thời cho các phương tiện thông tin đại chúng để đưa tin, tuyên truyền nhằm giúp doanh nghiệp, người dân nắm rõ tình hình, không để các đối tượng xấu lợi dụng trong các trường hợp thu mua trái phép hoặc để hoạt động thu mua thông thường được diễn ra thuận lợi.

Với những giải pháp được thực hiện một cách thường xuyên, liên tục như trên đã giúp tăng cường công tác quản lý hoạt động mua bán hàng hóa của thương nhân nước ngoài tại Việt Nam hiệu quả hơn:

- Từ năm 2012 đến nay, số lượng và quy mô các vụ vi phạm giảm dần. Từ đầu năm 2015 đến nay chưa phát hiện có vụ việc thương lái nước ngoài thu mua nông sản trái quy định của pháp luật.

- Việc kịp thời xác minh thông tin về các hiện tượng diễn ra đã giúp ngăn ngừa, xử lý các trường hợp vi phạm hoặc làm rõ để ổn định hoạt động đối với các trường hợp thu mua thông thường. Các trường hợp thương lái thu mua nông sản chưa tuân thủ đầy đủ hoặc làm trái các quy định của nhà nước đã được phát hiện và xử lý nghiêm theo đúng quy định, cá nhân nước ngoài vi phạm bị xử phạt và trục xuất (vụ thu mua cá hô tại Khánh Hòa năm 2011; thu gom thủy sản trái phép tại Thừa Thiên - Huế, thu mua cá cơm sấy tại Kiên Giang năm 2013; gõ trái dây tại Khánh Hòa năm 2014...).

Tuy nhiên, cũng có nhiều trường hợp đã được kịp thời xác minh, làm rõ là hoạt động thu mua phục vụ chế biến, sản xuất, xuất khẩu thông thường của các doanh nghiệp, hộ kinh doanh trong nước, qua đó nhanh chóng ổn định tình hình, bảo đảm hoạt động thu mua, chế biến của các đơn vị kinh doanh được thuận lợi, thường xuyên. Một số trường hợp qua xác minh và báo cáo của địa phương cho thấy là hoạt động thu mua để phục vụ chế biến, sử dụng bình thường như: Việc thu mua rêu đá tại Lào Cai vào tháng 4 năm 2015 là do các thương lái trong nước thu mua để làm cảnh; việc thu mua lá măng cầu tại Tiền Giang, Hậu Giang vào tháng 3 năm 2015 là để chế biến trà; việc thu mua cam non tại Hậu Giang, Vĩnh Long vào đầu tháng 5 năm 2015 để phục vụ làm thuốc tại Thành phố Hồ Chí Minh và đây cũng được xác định là việc làm bình thường do người nông dân tía trái ở những cây nhiều trái nhằm bảo đảm giá trị cho mùa thu hoạch hoặc cải tạo vườn theo thời vụ để tăng thu nhập, thường diễn ra từ tháng 01 đến tháng 6 trong năm.

- Chính quyền và các cơ quan chức năng ở địa phương đã có sự vào cuộc chủ động, hiệu quả hơn, nhận thức của người dân đã có chuyển biến tích cực... qua đó đã phát hiện, ngăn chặn được nhiều vụ việc, tình hình thu mua các loại nông sản được ổn định hơn

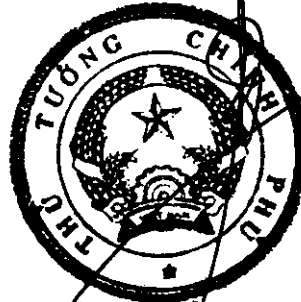
Trong thời gian tới, Chính phủ sẽ tiếp tục chỉ đạo Bộ Công Thương, các cơ quan, địa phương liên quan thực hiện đồng bộ, thường xuyên các biện pháp nhằm bảo đảm ổn định hoạt động thu mua, chế biến, sản xuất kinh doanh hàng hóa nói chung và các mặt hàng nông sản nói riêng trên địa bàn cả nước; đồng thời ngăn ngừa và xử lý có hiệu quả những trường hợp thương nhân nước ngoài vào Việt Nam thu mua hàng hóa, nông sản trái pháp luật.

Xin cảm ơn Đại biểu và Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Bình Thuận đã quan tâm đến vấn đề trên./

Nơi nhận:

- Như trên;
- TTgCP, các PTTg;
- Văn phòng Quốc hội;
- VPCP: BTCN, các PCN, Trợ lý TTg, các Vụ: TKBT, HC, TH; TGD Công TTĐT;
- Lưu: VT, KTTH(3). LT. *KT*

**KT. THỦ TƯỚNG
PHÓ THỦ TƯỚNG**

Hoàng Trung Hải